

РЕШЕНИЕ

№ 2255

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Пепа Маринова-Тонева Въззивно гражданско дело № 20231100504285 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 20076182 от 24.01.2023 г. по гр.д. № 13218/2016 г. Софийски районен съд, 44 състав отхвърлил предявения от К. Г. П., ЕГН *****, срещу „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД (с предишно наименование „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД), ЕИК 175133827, отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено в отношенията между страните недължимостта на вземане на ответника от ищеца за сумата от 659.64 лв., представляваща начислена стойност на потребена електрическа енергия за имот, находящ се в гр. София, ул. ****, с кл. № 300075530134, съгласно извършена корекция по издадена фактура № 0182805647/15.02.2016 г., за периода от 23.10.2015 г. до 20.01.2016 г., въз основа на констативен протокол № 1013806/20.01.2016 г. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът е осъден да заплати на ответника сумата 330 лв. – деловодни разноски.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ищеца К. Г. П., който го обжалва изцяло с оплаквания за неправилност - неправилно приложение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила

и необоснованост. Първоинстанционният съд неправилно приел, че не е спорно ищецът да е титуляр на партида за проверявания обект на потребление. Този факт съдът приел за доказан само въз основа на представено писмо, с което ищецът поискал да не се преустановява електрозахранването в имота му. От това писмо не можело да се прави извод за наличие на облигационна връзка. Съдът неправилно приел и че е доказана верността в изчисляването на електрическата енергия. В тежест на ответника било и да докаже пълно и пряко, че процесният електромер обслужва обект на ищеца, както и че същият е годно СТИ. Такива доказателства не били ангажирани, вкл. не бил представен протокол за монтаж на електромера, от който щяло да се установи, че електромерът не е монтиран на този адрес и не касае обект на ищеца. Изобщо по делото не било доказано къде се намира ГРТ и кой точно електромер кой апартамент обслужва. Освен това ответникът не доказал да е налице хипотезата на корекция на сметка въз основа на констативен протокол при промяна в схемата на свързване. След като била посочена евентуална грешка в измерването в проценти, то неправилно било прието, че следва да се приложи формулата при промяна в схемата на свързване. Не бил представен и протокол на БИМ, установяващ каквото и да било нарушение. Поради това не можело да се направи извод за законосъобразност на извършената корекция. Неправилен бил и изводът на съда, че изчисленията в справка за корекция са правилни, доколкото не била налице промяна в схемата на свързване, а недоказана грешка в измерването. Поради това съдът не следвало да кредитира заключението на СТЕ, което установявало само математическа верност на изчислението, но не и дали ответникът е доказал правилно определени изходни параметри. Неправилно съдът приел и че прилагането на корекционната процедура по чл. 48 – чл. 51 ПИКЕЕ от 2013 г. е било допустимо и законосъобразно. Този извод бил в противоречие с практиката на ВКС, съгласно която чл. 48 ПИКЕЕ от 2013 г. следвало да се прилага само ако в ОУ е предвиден ред за уведомяване на клиента, което в случая ответникът не доказал да е направил. Неправилно съдът приел и че констативният протокол е изготвен в присъствие на представител на полицията. На проверката не бил присъствал полицай, не бил потърсен потребителя, протоколът не бил връчен по надлежния ред. За първи път в жалбата се позовава на погасяване по давност на вземането, което заявявал като новонастъпило обстоятелство. Поради това

моли съда да отмени атакуваното решение и вместо това постанови друго, с което да уважи предявения иск. Претендира разноски за двете инстанции, като за тези във въззивното производство представя списък по чл. 80 ГПК.

Въззиваемата страна „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ АД с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата и моли съда да потвърди атакуваното решение като правилно. Претендира юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство. Прави евентуално възражение за прекомерност по смисъла на чл. 78, ал. 5 ГПК на претендирано от въззивника адвокатско възнаграждение.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

За да се произнесе по основателността на жалбата, Софийски градски съд като въззивна инстанция обсъди събраните по делото доказателства съобразно чл. 235, ал. 2 и 3 и чл. 12 ГПК, във връзка с изтъкнатите от страните доводи, при което намира за установено следното:

Съдът е сезиран с отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК за сумата 659.64 лв., представляваща начислена служебно по констативен протокол № 1013806/20.01.2016 г. стойност на електрическа енергия за минал период - 23.10.2015 г. - 20.01.2016 г., за имот на адрес: гр. София, ул. ****, кл. № 300075530134, за която сума е издадена фактура № 0182805647/15.02.2016 г.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Атакуваното решение е валидно и допустимо, но настоящият въззивен състав го намира за неправилно по следните съображения:

От фактическа страна: Приети по делото са Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „Чез електро България“ АД, одобрени от ДКЕВР с решение от 07.11.2007 г., изменени и допълнени с

решение от 26.04.2010 г. Съгласно чл. 17, ал. 1 от ОУ продавачът, въз основа на издадени от електроразпределителното дружество констативни протоколи и справки за начислена енергия изчислява и коригира сметките за използвана от потребителя електрическа енергия за минал период. Според ал. 2 на чл. 17 ОУ, в случаите по ал. 1 продавачът изготвя справка за дължимите суми и в 7-дневен срок уведомява потребителя за сумите, които последният дължи или ще му бъдат възстановени със следващото плащане. Според чл. 18 от ОУ, при грешка в отчитането на количествата електрическа енергия, установена в констативен протокол, предоставен от електроразпределителното дружество, продавачът извършва корекция на сметката и изпраща в 7-дневен срок съобщение на потребителя за дължимите суми и срокове за плащане, респ. подлежащите на възстановяване суми. Съгласно чл. 49, ал. 2 от ОУ, всякакви документи, вкл. съобщения, уведомления и други, свързани с тези ОУ, ще бъдат разменяни ... на адреса за кореспонденция, посочен в заявлението за започване на продажбата, освен документите, които ОУ предвиждат да бъдат направени чрез средствата за масова информация.

От приетия констативен протокол № 1013806/20.01.2016 г. и показанията на свидетелите В.И. и С.А. се установява, че на 20.01.2016 г. в 12.10 ч. е извършена проверка на електромер на процесния адрес, фабр. № 01773151. Проверката е извършена от двама служители на „Чез разпределение България“ АД, в присъствието на двама свидетели от Федерация на потребителите, като е подписан и от служител на МВР – А.А.Б. от 04 РУ - СДВР. Посочено е, че МВР е уведомено на тел. 112 в 12.10 ч. Потребителят не е присъствал, посочено е, че е потърсен на обекта, но отсъства. Констатирано е, че липсва пломбата на капачката на клемния блок на електромера. Входящата и изходяща фазови линии на фаза R (първа) са събрани в едно в изходящата фазова клема на фаза R (първа) на клемния блок. Входящата фазова клема на фаза R (първа) е стопена. С еталонен уред ЕМСИСТ с фабричен № 0204127 със свидетелство за калибриране № Е-223/30.01.2014 г. е измерена грешката, с която електромерът измерва консумираната в момента на проверката ел. енергия - минус 73.29 %. Установява се промяна в схемата на свързване на измервателната система на електрическа енергия. Посочено е, че е възстановена схемата на свързване, като е поставен нов изправен електромер № 1020336775. Електромер № 01773151 е демонтиран, поставен в безшевен чувал и пломбиран, като е

изпратен на склад. Според показанията на св. В.И., сменили електромера, защото имало нагар по клемния блок. Нямаło манипулация в самия електромер и затова не трябвало да се изпраща в ДАМТН.

Приети по делото са предложение за корекция на сметка, уведомление за извършената проверка, уведомление за предстояща корекция (невръчени), както и фактура № 0182805647/15.02.2016 г., по която се претендира начислената от ответника сума в размер на 659.64 лв. с вкл. ДДС.

С писмо от 08.03.2016 г. ищецът представил на ответника копие от исковата молба, въз основа на която е образувано делото пред СРС, и поискал от ответника да не преустановява електрозахранването, в противен случай ще претендира предвидените в ОУ неустойки. Заявил също, че по време на процеса ще заплаща всички бъдещи сметки за текущо месечно потребление за доставената ел. енергия.

Прието и неоспорено е удостоверение за одобрен тип на средство за измерване № 04.09.4230 – трифазен статичен електромер тип ZE 310.

Приета и неоспорена е и справка за ползваната и заплатена от ищеца електрическа енергия за периода 2010 – 2017 г., договорна сметка № 300075530134. Видно от справката, до 20.01.2016 г. доставената ел. енергия е отчитана от СТИ № 01773151, а след тази дата – от СТИ № 1020336775.

От приетото заключение на СТЕ се установява, че посочената констатация в протокол № 1013806/20.01.2016 г. представлявала промяна в схемата на свързване на електромера. Общото количество електроенергия, неотчетено от СТИ – 5 108 KWh за периода от 90 дни, е преизчислено при спазване на чл. 48, ал. 1, т. 1, б. „а“ ПИКЕЕ. При проверката на корекцията на сметката вещото лице установило, че изчисленията са математически верни и съответстват на одобрените от КЕВР цени на електрическата енергия за процесния период.

От правна страна: За неоснователни съдът намира доводите в жалбата по делото да е бил спорен фактът, че между страните съществува валидно правоотношение по договор за продажба на електрическа енергия относно ап. № 15 на процесния адрес, сключен при общи условия. Такова оспорване не е заявено с исковата молба, в последната са наведени само твърдения във връзка с липсата на законови и фактически основания за коригиране на сметките на ищеца за минал период, както и че на адреса не е консумирана

електрическа енергия в претендираните количества. Независимо от това, този факт се установява и от обсъденото по-горе писмо от 08.03.2016 г., съдържащо извънсъдебно признание на ищеца.

Ответникът твърди, че вземането му е породено от изменение на нормативната уредба с ДВ бр. 54/2012 г. – чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ и ПИКЕЕ (отм.), предвиждаща обективна отговорност на клиента при неточно или непълно измерване на електрическата енергия, без да е необходимо доказване на недобросъвестно поведение на клиента в определен момент. Твърди се, че с измененията на ЗЕ било делегирано право на КЕВР да предвиди такава обективна отговорност, основана само на обективния факт на констатирано неточно измерване или неизмерване, като с това се цели разпределение на риска от неточности в отчитането на потреблението на електрическа енергия и баланс между потребителите и лицензиантите.

Съгласно измененията със ЗИД ЗЕ, ДВ бр. 54/2012 г., в сила от 17.07.2012 г., с разпоредбите на чл. 83, ал. 1, т. 6 и чл. 83, ал. 2, изр. 2 ЗЕ законът възлага на ДКЕВР (сега КЕВР) правомощието (чл. 12, във вр. с чл. 2, ал. 1 in fine ЗНА) да приеме нов особен подзаконов нормативен акт, а именно - правила за измерване на количеството електрическа енергия, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия, както и създаването, поддържането и достъпа до база данни с регистрацията от средствата за търговско измерване. Разпоредбата на чл. 98а, ал. 2 ЗЕ предвижда задължителното съдържание на ОУ, като съгласно изменението на т. 6 на ал. 2 те трябва задължително да съдържат ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 6 в полза на крайния снабдител за потребена електрическа енергия в случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия поради неправомерно присъединяване, промяна в схемата на свързване или неправомерно въздействие върху уреди, съоръжения или устройства по чл. 120, ал. 3 ЗЕ.

ДКЕВР (сега КЕВР) е приела ПИКЕЕ (обн. ДВ бр. 98/12.11.2013 г., в сила от 16.11.2013 г.). Понастоящем тези ПИКЕЕ са отменени изцяло - с решение № 1500/06.02.2017 г. по адм.д. № 2385/2016 г. на ВАС, 5-членен

състав, с изключение на чл. 48 – 51 вкл., уреждащи реда за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и за извършване на корекция на сметките за предоставената електроенергия, обн. ДВ бр. 15/14.02.2017 г., и с решение № 2315/21.02.2018 г. по адм.д. № 3879/2017 г. на ВАС, с което се отменят чл. 48 – 51 вкл., обн. ДВ бр. 97/23.11.2018 г. Предвид разпоредбата на чл. 195 АПК, отмяната на подзаконовия нормативен акт има действие занаяпред, от влизане в сила на съдебното решение, поради което ПИКЕЕ (отм.) са приложими в цялост към процесната проверка, извършена на 20.01.2016 г., след приемането и преди отмяната на ПИКЕЕ.

Съгласно формираната трайна практика на ВКС (обективизирана в решение № 118/18.09.2017 г. по т.д. № 961/2016 г., II ТО, решение № 115/20.09.2017 г. по т.д. № 1156/2016 г., II ТО, решение № 203/15.01.2016 г. по т.д. № 2605/2014 г., I ТО, решение № 173/16.12.2015 г. по т.д. № 3262/2014 г., II ТО, решение № 124/18.06.2019 г. по гр.д. № 2991/2018 г., III ГО на ВКС и много други) с тези изменения на ЗЕ и след приемане въз основа на законовата делегация на ПИКЕЕ (сега отменени), е била предвидена възможност за доставчика на електрическа енергия да коригира едностранно сметките на потребителите във всички случаи на неизмерена или неточно измерена електроенергия.

Налице е вече трайна практика на ВКС и относно изискването на ЗЕ в ОУ на доставчика да е предвиден ред за уведомяване на клиента при предстояща корекция на сметки. Съгласно тази практика (решение № 124 от 18.06.2019 г. по гр. д. № 2991/2018 г., III ГО на ВКС; решение № 60200 от 13.12.2021 г. по гр. д. № 2774/2020 г., IV ГО на ВКС; решение № 61 от 16.07.2021 г. по гр. д. № 2051/2020 г., IV ГО на ВКС; решение № 77 от 08.04.2021 г. по гр. д. № 2862/2020 г., IV ГО на ВКС; решение № 60223 от 18.08.2022 г. по гр. д. № 598/2021 г., IV ГО на ВКС и др.), ако в общите условия в противоречие с чл. 98а, ал. 1, т. 6 ЗЕ не е предвиден ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка, това нарушение е пречка потребителят да бъде поставен в забава относно задължението си да заплати корекцията. Нарушението обаче не може да послужи като основание да се отрече дължимостта на сумата, когато това задължение се установява по съдебен ред. Поради това, и въпреки липсата на предвиден в ОУ на ответника ред за уведомяване на клиентите за предстояща

корекция на сметки, доводът на въззивника в тази връзка следва да бъде приет за неоснователен.

Въззивният съд намира за неоснователен и довода в жалбата по делото да не било установено провереното при процесната проверка СТИ – електромер с фабр. № 01773151, да е бил монтиран да измерва ел. енергията, доставяна в ап. № 15 на процесния адрес. Действително, по отношение на този факт констативният протокол, подписан от служител на МВР, не представлява официален свидетелстващ документ по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК, доколкото не е непосредствено възприет от длъжностното лице. Този факт обаче се установи от обсъдената по-горе неоспорена справка, видно от която до процесната проверка доставената в имота на ищеца ел. енергия се е отчитала именно от електромер с фабр. № 01773151, а след тази дата – от поставения при проверката електромер с фабр. № 1020336775.

Въззивният съд намира, че проверката е извършена при спазване на процедурата по чл. 47 ПИКЕЕ (отм.). Констативният протокол е оспорен от ищеца относно неговото съдържание с твърдение, че потребителят не бил търсен да присъства на проверката, както и че при съставянето на протокола не присъствал служител на МВР. Констативният протокол, подписан от служител на МВР, е официален документ по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК и се ползва с материална доказателствена сила относно удостовереното в него присъствие на служителя, установеното видимо състояние на проверения електромер и данните за извършеното замерване на уреда, демонстрирани пред служителя на МВР. В тежест на ищеца е било да докаже оспорването, което не е направено, поради което документът следва да се цени като верен. Удостовереният в констативния протокол факт, че потребителят е бил търсен преди проверката, но не е открит, се установява от показанията на свидетелите И. и А., а се подкрепя и от показанията на св. М.М., дъщеря на ищеца, която твърди да живее на процесния адрес, като през 2016 г. била с работно време от 09 до 17 ч.

Ето защо за ответника се е породило правото да извърши корекция на сметките на ищеца за период не по-дълъг от 90 дни. При изчисляване на корекцията е спазен и чл. 48 ПИКЕЕ (отм.), като предвид установеното, че е налице промяна на схемата на свързване на проверявания електромер, корекцията по чл. 48, ал. 1, т. 1, б. „а“ ПИКЕЕ (отм.) е извършена само въз

основа на констативния протокол, с който е установена намесата в измервателната система.

По наведения с въззивната жалба в условията на евентуалност довод за погасяване по давност на вземането в хода на процеса:

Налице е вече трайна практика на ВКС, обективирана в решение № 50017 от 27.03.2023 г. по гр. д. № 720/2022 г., IV ГО на ВКС, решение № 50105 от 15.06.2023 г. по гр. д. № 1589/2021 г., IV ГО на ВКС, определение № 1933 от 30.06.2023 г. по гр. д. № 622/2023 г., III ГО на ВКС, определение № 893 от 27.10.2023 г. по т. д. № 2759/2022 г., I ГО на ВКС и др., съгласно която погасителната давност не тече, докато трае процесът по иска за оспорване на вземането от длъжника. Основанието за спиране по чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД не изисква други условия и буквалното му тълкуване е правилното. Ищецът може да се позове на давност, изтекла в хода на процеса по предявения отрицателен установителен иск (чл. 235, ал. 3 ГПК), но такъв довод е винаги неоснователен. Предявеният отрицателен установителен иск за вземането прекъсва погасителната давност, ако искът бъде отхвърлен.

Съобразявайки тази практика, въззивният съд следва да приеме, че евентуалният довод в жалбата за погасяване по давност на вземането, изтекла в хода на процеса по предявения отрицателен установителен иск, е допустим, но неоснователен, тъй като по силата на чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД давността е спряла да тече с предявяването на иска.

Крайните изводи на двете инстанции съвпадат, поради което атакуваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход, разноски за настоящата инстанция се следват на въззиваемия, който е претендирал присъждане на юрисконсултско възнаграждение. По реда на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съобразявайки извършената от юрисконсулт на въззиваемия дейност в настоящата инстанция, съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20076182 от 24.01.2023 г., постановено

по гр.д. № 13218/2016 г. на Софийски районен съд, 44 състав.

ОСЪЖДА К. Г. П., ЕГН *****, гр. София, ул. ****, **да заплати** на „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ АД, ЕИК 175133827, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, БенчМарк Бизнес център, на основание чл. 78 ГПК сумата **100 лв.**, представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____